

Драги суграђани, ГО ПОКС Сомбор основан је да би наш град усмеравао путем потврђеним нашом славном прошлости и тако нас увео у будућност која ће бити ограничена само нашом визијом и упорношћу при раду на њеном остварењу. Пред вама је Програм ГО ПОКС-а, молим вас да га прочитате и схватите као наш покушај да допринесемо побољшању квалитета живота у нашем граду. Он није оптерећен идеолошким приступом, напротив успешан живот у заједници попут Сомбора, али и сам демократски процес, базирају се на толеранцији и консензусу, не на доминацији било које друштвене групе или идеологије. При писању Програма водили смо се једном централном идејом: Сомбор је део средњоевропског просторно и културног контекста и Сомборци заслужују да квалитет њиховог живота буде на том нивоу. Да бисмо постигли тај циљ потребно је да политичке странке и сви Сомборци који могу да допринесу бољитку нашег града заједнички усвоје стратегију његовог развоја и заједнички раде на њеном остварењу. Надамо се да је Програм који предлажемо и рука коју пружамо свим људима добре воље значајан корак у том правцу.

ПРОГРАМ ГРАДСКОГ ОДБОРА ПОКРЕТА ОБНОВЕ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ЕКОНОМИЈА

НОВА РАДНА МЕСТА

Сомбор се простире на површини од 1.177,22 км², од чега је 82,65% обрадиво земљиште. Има око 80.000 становника. Налази се поред реке Дунав, односно Коридора VII и граница са Хрватском и Мађарском, односно ЕУ. Има усмерену климу, веома повољну за живот и пољопривредну производњу.

Потенцијали Сомбора су непорециви, зато је он током своје целокупне модерне историје био административни, привредни, образовни, културни и посртски центар регије. Током друге половине двадесетог века и њему је деловало неколико компанија које су биле светски познати привредни субјекти. Али, политичке кризе и сукоби 1990-их зауставили су готово три века континуираног развоја нашег града.

Сомбору су неопходна нова радна места у приватном сектору, односно инвестиције. Кључна активност у њиховом привлачењу је стално унапређивање локалног пословног амбијента – излазак у сусрет потребама инвеститора и запослених, стварање „business friendly“, односно повољног пословног окружења.

Покрет обнове се залаже за:

- **ОТВАРАЊЕ РАДНИХ МЕСТА И УБРЗАНИ ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ**
  - Права привредника и запослених (синдиката) морају бити апсолутни приоритет рада локалне самоуправе. Она мора да подстиче приватно предузетништво, нарочито мала и средња предузећа кроз субвенције и повољну продају или уступање парцела и пословних простора, унапређење сарадње између чланова локалног приватног и јавног сектора, њихово умрежавање, успостављањем бизнис инфо центара, отклањање свих административних препрека отварању радних места, потпуна доступност свих података потребних грађанима и инвеститорима, нарочито о буџету и његовом коришћењу, јасно ограничавање времена решавање захтева физичких и правних лица
- **ДА СОМБОР БУДЕ ИСПРЕД ДРУГИХ** – сталном упоредном анализом са другим градовима, односно конкурената у региону, уводити потребне иновације да би Сомбор постао на привлачнији за инвеститоре
- **ИЗРАДУ ВОДИЧА ЗА ИНВЕСТОТРЕ**
- **УРЕЂЕЊЕ ИНДУСТРУЈСКЕ ЗОНЕ** – израду стратешког плана о формирању индустријске зоне и информатора са процедурама за издавање дозвола
- **СТИМУЛИСАЊЕ КОРИШЋЕЊА ПОРТАЛА Е-УПРАВА**-ефикасне алтернативе за превазилажење чекања на шалтерима
- **НАСТАВАК САРАДЊЕ УНУТАР ДУНАВСКО-ПАНОНСКЕ РЕГИЈЕ**
- **ОСТАВАРИВАЊЕ СТРАТЕШКЕ САРАДЊЕ СА АМБАСАДАМА ДРЖАВА КОЈЕ ИМАЈУ НАЈИНТЕЗИВНИЈУ ЕКОНОМСКУ САРАДЊУ СА СРБИЈОМ**
- **УНАПРЕЂИВАЊЕ САРАДЊЕ СА НАЈРАЗВИЈЕНИЈИМ ЕВРОПСКИМ РЕГИЈАМА И ГРАДОВИМА**
- **КОРИШЋЕЊЕ ФОНДОВА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**
- **ИНТЕЗИВНУ САРАДЊУ СА ДИЈАСПОРОМ**- коришћење знања и контаката које су бројни Сомборци који у иностранству раде као привредници, менаџери, научници... спремни да уступе свом граду

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ:

Бизнис инкубатор - формирање бизнис инкубатора – система подршке перспективним идејама особа које не поседују почетни капитал и развоју нових малих и средњих предузећа, кроз обезбеђивање пословног простора и административну и правну подршку. Након неколико развојних фаза током којих се потврђује његова способност да самостално делује на тржишту, корисник наставља самостално деловање на њему.

Формирање индустријског парка и слободне зоне у Сомбору - развој модерне индустрије није могућ без одговарајућих комуналних услова који морају бити припремљени пре доласка потенцијалних инвеститора и допринети подизању привлачности Сомбора за њихова улагања.

Канцеларија за локални економски развој (КЛЕР) - као један од кључних елемената Градске управе мора бити кадровски и организационо ојачана како би вршила улогу једног од покретача за развој Сомбора.

Развој Дунавско-панонске регије - која је формирана у Сомбору 2015. године с циљем да својим чланицама омогући ефикаснији приступ фондовима ЕУ и међусобну сарадњу. Искуства и контакти локалних самоуправа из суседних држава, чланица ЕУ, морају бити коришћена и за ефикаснији приступ Сомбора фондовима ЕУ и унапређење квалитета живота свих Сомбораца.

Унапређење сарадње са кључним европским регијама Баден-Виртембергом (Немачка) и Ђулијом Венецијом Фрулијом (Италија) – регионална сарадња је један од основних елемената ЕУ. Сомбор је седиште Националног савета немачке националне мањине у Србији, а ово тело интезивно сарађује са организацијама из Баден-Виртемберга. С друге стране, успоставља се сарадња, првенствено културна, између институција Сомбора и Ђулије Венеције Фрулије. Ово је основа за успостављање економске сарадње између нашег града и најразвијенијих европских средина.

ПОЉОПРИВРЕДА И РАЗВОЈ СЕЛА

РУРАЛНИ РАЗВОЈ ЈЕ ПРЕДУСЛОВ РЕИНДУСТРИЈАЛИЗАЦИЈЕ И УРБАНОГ РАЗВОЈА!

Сомбор има, за услове у Србији, многољудна и инфраструктурно развијена села, али услови живота у њима су све тежи. Нажалост, сомборска села демографски и привредно нестају. Све већи број њихових становника одлази у градове или иностранство. Пољопривредна производња опада.

Село и пољопривреда су природна основа наше економије и развој прехранбене и прерађивачке индустрије мора да буде стратешко опредељење. Развој села и унапређење пољопривредне производње биће основа повећања запослености, дакле наше боље будућности.

Поред ослањања на сопствену традицију и снаге, потребно је и унапређење сарадње са ЕУ у којој је пољопривреда један од приоритета. Из тог разлога ГО ПОКС је иницирао

формирање ЛАГ-а (локална акциона група) саствњене од кључних актера у области пољопривреде из руралних средина и лица стручних за писање пројеката.

Покрет обнове Краљевине Србије се залаже за:

- **ЈАСНУ СВОЈИНСКУ СТРУКТУРУ ОБРАДИВОГ ЗЕМЉИШТА** - фер лицитација уз директан пренос на локалној телевизији и/или интернету
- **ЗАДРУГАРСТВО/КЛАСТЕРИЗАЦИЈУ**-удруживањемалих и средњих пољопривредних субјеката којим ће они унапредити производњу и повећати конкурентност и преговарачку позицију
- **РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА КРОЗ СТАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ, УСВАЈАЊЕ НОВИХ ТЕХНОЛОГИЈА И УМРЕЖАВАЊЕ** – унапређење квалитета и плодности обрадивог земљишта, повећање приноса и њиховог квалитета, организовање стручних предавања и екскурзија, подршку у припреми документације потребне за пријављивање на конкурсе града Сомбора, АП Војводине, Србије и ЕУ
- **ПРЕЛАЗАК НА ПРОИЗВОДЊУ НАЈПРОФИТАБИЛНИЈИХ КУЛТУРА (МАЛИНЕ, ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ, ИНДУСТРИЈСКОГ И КРМНОГ БИЉА), КОМЕРЦИЈАЛНО САКУПЉАЊЕ ПРОИЗВОДЊУ ЛЕКОВИТОГ И УКРАСНОГ БИЉА**
- **РАЗВОЈ СТОЧАРСТВА** – унапређење расног састава сточног фонда и метода узгоја стоке
- **РАЗВОЈ ПРЕХРАМБЕНЕ ИНДУСТРИЈЕ** - повећање ефикасности и профита
- **БРЕНДИРАЊЕ ЗДРАВЕ ХРАНЕ КОЈА СЕ ПРОИЗВОДИ У СОМБОРУ** – сомборски сир, моношторска и безданска паприка, лемешки кулен, стапарска листара, лицидерска срца, медањаци...
- **ПОДИЗАЊЕ ВЕТРОЗАШТИТНИХ ПОЈАСЕВА** – очување најквалитетнијег слоја земљишта
- **ИЗГРАДЊА И РЕКОНСТРУКЦИЈА ОБЈЕКТА НАМЕЊЕНИХ ЗА СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ**
- **ПОДРШКА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И УСТАНОВА У ОРГАНИЗОВАЊУ И ФИНАНСИРАЊУ КУЛТУРНИХ И СПОРТСКИХ ДОГАЂАЈА НА СЕЛИМА**

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ

„СОМБОР НА ЗЕМЉИ“ (ИНДУСТРИЈА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА) – градска самоуправа мора суфинансирати и логистички помоћи домаћинства која се одлуче за: оснивање задруга и кластера, изградњу пластеника/стакленика, подизање воћњака и винограда, органску производњу, изградњу складишних капацитета (магацина, хладњача, сушара), набавку пољопривредне механизације и опреме, система наводњавања, противградних мрежа, изградњу рибњака, регистровање малих и средњих фирми.

Уз унапређење квалитета и организације пољопривредне производње потребна је и изградња откупно-дистрибутивног центра да би се олакшао њихов пласман, опремање дела пијаце за продају органских производа, њихово промовисање у туристичкој понуди града и укључивање у оброке у образовним установама и јавних комуналних предузећа (ЈКП).

Остварење ових мера довешће до умрежавања произвођача који имају капацитет да остваре модерну и масовну производњу – обједињавање производних, складишних и прерађивачких капацитета – формирање индустрије прехранбених производа.

ПРОШИРЕЊЕ ПРИВРЕДНИХ АКТИВНОСТИ НА СЕЉУ - производња и брендирање производа специфичних за Сомбор, сеоски туризам базиран на богатој баштини и локалном туризму... Према подацима Еуростата (статистичке агенције ЕУ), израда рукотворина је по висина зарада други извор прихода за сеоска домаћинства, одмах иза пољопривреде.

ИЗГРАДЊА ХИДРОСИСТЕМА (НАВОДЊАВАЊЕ) – река Дунав и богата каналска мрежа пружају могућност да целокупна пољопривредна површина Сомбора буде наводњавана и да зависност од климатских услова буде сведена на минимум.

МЕЂУНАРОДНИ СОМБОРСКИ ФЕСТИВАЛ ОРГАНСКИХ И ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА И ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ - репрезентативна презентација најквалитетнијих сомборских производа пред публиком у Србији и иностранству.

КОМУНАЛНА ОБЛАСТ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКС има директан утицај у креирању комуналне политике у Сомбору.

Поносимо се својим резултатима.

ЈКП „Чистоћа“ је проширила своје услуге на сва сомборска села, има највиши проценат наплате услуга међу свим сомборским јавним комуналним предузећима, 2015. је остварила добит од 11,5 нукуиба дубарам а 2016. ће отворити азил за псле који ће довести до уштеде око 15 милиона динара на годишњем нивоу и допринети заштити безбедности грађана и афирмацији права животиња.

Комунална политика мора за циљ имати да сви грађани Сомбора коначно добију услове за живот по европским стандардима.

Покрет обнове Краљевине Србије се залаже за:

- **ПЛАНСКО РЕГУЛИСАЊЕ ЦЕЛОКУПНЕ ТЕРИТОРИЈЕ СОМБОРА, ИЗРАДУ ГЕОГРАФСКОГ ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА (ГИС) –** формирање јединствене базе података која је предуслов организованог развоја града
- **ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА ЗА УРЕЂЕЊЕ СВИХ ЈАВНИХ ПРОСТОРА И ОБЈЕКТА У СОМБОРУ, УКЉУЧУЈУЋИ ОБЈЕКТЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ВЕРСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ И ЊИХОВУ РЕКОНСТРУКЦИЈУ**
- **ИЗГРАДЊУ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ФЕКАЛНЕ И АТМОСФЕРСКЕ КАНАЛИЗАЦИОНЕ МРЕЖЕ У СВИМ ДЕЛОВИМА СОМБОРА**
- **ЗЕЛЕНА ЕКОНОМИЈА ЗА ЗЕЛЕНИ ГРАД – ОДРЖИВО УПРАВЉАЊЕ ПРИРОДНИМ РЕСУРСИМА** - европска искуства доказују да увођење високих стандарда у области заштите животне средине подиже квалитет живота и стимулише економски развој. Сомбору је потребно укључивање политике заштите животне средине у све секторске политике
- **ЗАТВАРАЊЕ КАФИЛЕРИЈЕ КОЈА СЕ НАЛАЗИ У СОМБОРУ –** Сомборци генерацијама трпе уништавање, по здравље најопаснијег отпада из свих делова Србије, односно загађење које га прати, време је да ова опасност по безбедност десетина хиљада људи буде у потпуности уклоњена
- **РАЗВОЈ ЗЕЛЕНОГ БИЗНИСА – ЗАТВАРАЊЕ И РЕКУЛТИВАЦИЈА СВИХ ДЕПОНИЈА, ТРАНСФОРМАЦИЈА ДЕПОНИЈЕ РАЧЕВО У РЕГИОНАЛНУ ДЕПОНИЈУ – ФОРМИРАЊЕ ИНТЕГРАЛНОГ СИСТЕМА УПРАЉАЊА ОТПАДОМ: ПОНОВНО КОРИШЋЕЊЕ, РЕЦИКЛАЖУ И ЕНЕРГЕТСКО КОРИШЋЕЊЕ ОТПАДА –** коришћење отпада као ресурса, едукација становништва о модерним методама одлагања отпада, смањење количине отпада и опасности које он представља по здравље људи и изградња регионалног центра за рециклажу
- **ИЗРАДА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА ГРАДА СОМБОРА –** јасно одређивање места, врсте и облика дрвећа, жбуња и травнатих површина и планску садњу нових садница

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ:

ОБЈЕДИЊАВАЊЕ КОМУНАЛНОГ СЕКТОРА (ЈКП) - искључиво политички мотивисана подела ЈКП „Чистоћа“ на три независна правна субјекта грађане Сомбора кошта више од 100 милиона динара годишње зато што управо толико Сомбор у виду

субвенција издваја за опстанак нефункционалних ЈКП „Простор“ и ЈКП „Зеленило“. ЈКП „Чистоћа“ је са мањим бројем запослених од оног која ова три предузећа сада имају заједно, боље обављала исте послове. Неопходно је враћање послова које данас обавља ЈКП „Простор“ у надлежност ЈКП „Чистоћа“ и, у складу с тим, смањење трошкова и унапређење услуге.

ПОВЕЗИВАЊЕ СВИХ НАСЕЉЕНИХ МЕСТА СОМБОРА НА ЈЕДИНСТВЕНУ ВОДОВОДНУ МРЕЖУ - за овај пројекат постоји пројектно-техничка документација, али је неопходан интензивнији контакт са покрајинским и републичким институцијама ради добијања неопходних дозвола и сагласности.

ПОДИЗАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ ЈКП „ЕНЕРГАНА“ - пројектом по којем је изграђена ЈКП „Енергана“ предвиђене су четири котловске јединице, постоје само три. Истим пројектом предвиђено је да основно погонско гориво буде природни гас, а помоћни мазут. ЈКП „Енергана“ ради искључиво на природни гас. Неопходно је утврдити одговорност за ове пропусте, уградити још једну котловску јединицу и омогућити рад на мазут, али и на биомасу, што ће значајно умањити трошкове за грађане који користе услуге ЈКП „Енергана“.

КОРИШЋЕЊЕ ТЕРМАЛНИХ ВОДА – на локацијама у околини града постоје термалне воде са излазном температуром вишом од 70 степени целзијуса. Пошто су у близини путева, Горњег подунавља, града и две границе, термалне воде могу бити искоришћене за здравствене и туристичке сврхе, а њихова локација на обрадивом земљишту може допринети њиховом коришћењу за загревање стакленика и пластеника.

САОБРАЋАЈ

Један од кључних проблема са којима се Сомбор суочава је његова неадекватна повезаност са другим деловима Србије, али и Хрватском и Мађарском, односно ЕУ. Управо из тог разлога је народни посланик и председник ПОКС-а Жика Гојковић иницирао уврштавање изградње деонице државног пута IБ реда број 15 (државна граница са Мађарском, гранични прелаз Бачки Брег – Бездан – Сомбор – Кула – Врбас – Србобран – Бечеј – Нови Бечеј – Кикинда – државна граница са Румунијом)

Покрет обнове Краљевине Србије се залаже за:

- **ИНФРАСТРУКТУРНО УМРЕЖАВАЊЕ СОМБОРА СА ОСТАЛИМ ДЕЛОВИМА СРБИЈЕ И ЕВРОПЕ** – реконструкција или изградња друмских, железнички и водних путева
- **УНАПРЕЂЕЊЕ СТАЦИОНИРАНОГ САОБРАЋАЈА, НАРОЧИТО У ЗОНАМА ШКОЛА, ВРТИЋА И ИГРАЛИШТА** – правилно распоређивање површина за паркирање такси возила на нове локације у центру и ободима града и изградња јавне гараже
- **УНАПРЕЂЕЊЕ САОБРАЋАЈНЕ И ТУРИСТИЧКЕ СИГНАЛИЗАЦИЈЕ**

- **ПОВЕЋАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, НАРОЧИТО У ЗОНАМА ШКОЛА, ВРТИЋА И ИГРАЛИШТА** – едукација возача и најмалђих учесника у саобраћају кроз радионице, презентације...
- **ИЗГРАДЊУ ПЕШАЧКИХ И БИЦИКЛИСТИЧКИХ СТАЗА** – за здравији и чистији Сомбор

ПРИОРИТЕНИ ПРОЈЕКТИ

РАЗВОЈ ДРУМСКОГ, ЖЕЛЕЗНИЧКОГ И ВОДНОГ САОБРАЋАЈА И ПОВЕЗИВАЊЕ СОМБОРА И СРБИЈЕ СА КОРИДОРИМА X И VII, ОДНОСНО ЕУ.

Неопходна реконструкција и/или изградња:

1. деонице државног пута IB реда број 12 (Келебија - Суботица - Сомбор - Озаци, Бачка Паланка - Нови Сад - Зрењанин - Житиште - Нова Црња - државна граница са Румунијом)
2. деонице државног пута IB реда број 16 (државна граница са Хрватском, гранични прелаз Бездан - Бездан)
3. државног пута IIА реда број 107 Сомбор - Апатин – Богојево
4. локалног пута Л-406 Сомбор-Гаково-Растина
5. граничних прелаза: Бачки Брег (путнички/теретни), Бездан (путнички), Риђица-Гара (путнички)
6. пруга Сомбор-Врбас и пруге Суботица-Сомбор-Богојево-државна граница са Хрватском
7. атарских путева

ОСПОСОБЉАВАЊЕ ПРЕВОДНИЦЕ БЕЗДАН НА ВЕЛИКОМ БАЧКОМ КАНАЛУ (ВБК) – преводница је тренутно недовољне ширине за пролаз бродова и онемогућава транспортно-туристичку експлоатацију ВБК. Неопходна је изградња обилазнице која би омогућила пловидбу, односно повезивање Сомбора и Србије са Западном, Централном и Јужном Европом водним саобраћајем.

УРЕЂЕЊЕ ЦЕНТРАЛНИХ ЗОНА У СВИМ НАСЕЉЕНИМ МЕСТИМА: ФОРМИРАЊЕ ПЕШАЧКИХ ЗОНА

ОБРАЗОВАЊЕ

Сомбор је вековима регионални образовни центар, а образовање је најзначајнији покретач индивидуалног и друштвеног развоја.

Људски и институционални капацитети које Сомбор има у области образовања морају имати једну од централних улога у стварању срећније будућности за све његове грађане.

Покрет обнове Краљевине Србије се залаже за:

- **УВОЂЕЊЕ НОВИХ ПРОГРАМА ПРАКТИЧНЕ НАСТАВЕУСКЛАЂЕНИХ С ПОТРЕБАМА ТРЖИШТА РАДА/ДУАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ - наставу усклађену са економским тенденцијама и тржиштем рада**
- **УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ ИЗМЕЂУ ОБРАЗОВНИХ УСТАНОВА И ЈАВНИХ КОМУНАЛНИХ ПРЕДУЗЕЋА, ГРАДСКИХ УСТАНОВА И ЛОКАЛНИХ ПРИВАТНИХ КОМПАНИЈА – међусобна размена искустава, стручњака, заједнички рад на пројектима од општег интереса**
- **УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКОГ ОБРАЗОВАЊА • РЕКОНСТРУКЦИЈУ ОБЈЕКТА У КОЈИМА СЕ НАЛАЗЕ ОСНОВНЕ И СРЕДЊЕ ШКОЛЕ**

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ:

СОМБОР УНИВЕРЗИТЕТСКИ ЦЕНТАР – реализацијом овог пројекта Сомбор би обезбедио континуиран прилив високообразованих кадрова и динамичан развој у областима којима се Универзитет бави, остајање младих Сомбораца у свом граду, школовање оних који за то због социјалних услова не би имали могућност и механички прилив становништва, односно долазак младих људи из других делова Србије. Универзитет би омогућио и лакше повезивање сомборских ЈКП, установа, удружења грађана и свих других актера са организацијама из истих области у Србији и свету. Пожељно је да партнери на пројекту формирања универзитета у Сомбору буду све оштине Западнобачког округа, институције АП Војводине и Србије, али и ЕУ.

ЗДРАВСТВО

Здравље је стање потпуног физичког, менталног и социјалног благостања, а не искључиво одсуство болести или неспособности. Сомбор је центар из којег се пре 250 година на регион Балкана ширила служба хитне помоћи. Морамо вратити лидерску улогу у пружању здравствене заштите грађанима.

Покрет обнове Краљевине Србије се залаже за:

- **ПОДИЗАЊЕ НИВОА СРЕДСТАВА КОЈА СЕ ИЗ БУЏЕТА ГРАДА ИЗДВАЈАЈУ ЗА ЗДРАВСТВО**
- **СТРАТЕШКО ДЕЛОВАЊЕ У СКЛАДУ СА ЗДРАВСТВЕНИМ ПОТРЕБАМА СТАНОВНИШТВА И СТАЛНА ЕДУКАЦИЈА ОСОБЉА**
- **ПОДИЗАЊЕ НИВОА УСЛУГА КОЈЕ ПРУЖАЈУ АМБУЛАНТЕ ОПШТЕ ПРАКСЕ У ГРАДУ И У СЕОСКИМ НАСЕЉИМА У СКЛАДУ СА ЕВРОПСКИМ СТАНДАРДИМА**
- **ФОРМИРАЊЕ КОМИСИЈА У ДОМУ ЗДРАВЉА “ДР ЂОРЂЕ ЛАЗИЋ”, КОЈЕ БИ КОНТРОЛИСАЛЕ ЛИСТЕ ЗАКАЗИВАЊА ПРЕГЛЕДА У АМБУЛАНТАМА ОПШТЕ ПРАКСЕ, С ЦИЉЕМ ДА СЕ УНАПРЕДИ КВАЛИТЕТ ЗДРАВСТВЕНИХ УСЛУГА**
- **СТАЛНО ЗАНАВЉАЊЕ МЕДИЦИНСКЕ ОПРЕМЕ У СВИМ ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА**
- **УНАПРЕЂИВАЊЕ САРАДЊЕ СА ДОМОВИМА ЗДРАВЉА СУСЕДНИХ ГРАДОВА** – ефикасније реаговање у ситуацијама саобраћајних несрећа са већим бројем повређених, као и у случајевима појаве болести епидемијских или пандемијских размера
- **БОРБА РОТИВ МАЛИГНИХ БОЛЕСТИ**
- **БОРБА ПРОТИВ БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ**
- **СТВАРАЊЕ УСЛОВА ЗА РАЗВОЈ И ПРОМОЦИЈУ ЗДРАВСТВЕНОГ ТУРИЗМА, УКЉУЧУЈУЋИ БАЊУ БЕЗДАН И СВЕ КАПАЦИТЕТЕ ПРИВАТНЕ ПРАКСЕ**
- **СТВАРАЊЕ ОПШТЕ ДРУШТВЕНЕ АТМОСФЕРЕ МЕЂУСОБНОГ УВАЖАВАЊА ИЗМЕЂУ СТАНОВНИШТВА И ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА** – организовање здравствено-едукативних трибина
- **ПРОМОЦИЈА ЗДРАВОГ НАЧИНА ЖИВОТА** - укључивање становништва у спортске садржаје – “ко мисли да нема времена за вежбе ће пре или касније имати времена за болест”.

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ:

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ЈЕ ПРАВО, А НЕ ПРИВИЛЕГИЈА – анализа здравственог стања и здравствених потреба Сомбораца, кадровско, организационо, технолошко, и финансијско оснаживање здравствених установа, њихово организационо и

информационо умрежавање, увођење нових услуга и унапређење комуникације са грађанима у циљу подизања квалитета здравствених услуга.

ТУРИЗАМ

Туризам је привредна делатност која има растући значај за глобалну економију. Он је покретач развоја других привредних делатности и раста запослености.

Славна прошлост оличена у бројним значајним личностима и институцијама, мултикултуралност, оригинална архитектура, зеленило у градском центру, лепоте Специјалног резервата природе “Горње подунавље”, бројне манифестације и богата гастрономска понуда, Сомбор чине оригиналном целином изузетно атрактивном за туристе.

Основна стратегија развоја туризма у Сомбору мора бити заснована не само на повећању броја туриста који долазе у наш град, него и на њиховом што дужем остајању у њему, односно повећању броја ноћења??????

Покрет обнове Краљевине Србије се залаже за:

- **АФИРМАЦИЈУ СОМБОРА КАО РЕГИОНАЛНОГ ТУРИСТИЧКОГ ЦЕНТРА**
- **ОСТВАРИВАЊЕ УСЛОВА ЗА КУЛТУРНИ, СЕОСКИ, СПОРТСКИ, ЛОВНИ, МАНИФЕСТАЦИОНИ, ЗДРАВСТВЕНИ, ТРАНЗИТНИ... ТУРИЗАМ**
- **АФИРМАЦИЈУ СПЕЦИФИЧНОСТИ СОМБОРСКИХ СЕЛА И СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ГОРЊЕ ПОДУНАВЉЕ**
- **ПОДРШКУ МАНИФЕСТАЦИЈАМА ПОПУТ СОМБОРСКОГ КОТЛИЋА И ПОЗОРИШНОГ МАРАТОНА, НАСТАНАК НОВИХ И ЊИХОВУ ПРОМОЦИЈУ У СРБИЈИ И ИНОСТРАНСТВУ**
- **ИЗБОР СЛОГАНА ГРАДА**
- **РЕКОНСТРУКЦИЈУ И ИЗГРАДЊУ ТУРИСТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ (ПУТЕВА, БИЦИКЛИСТИЧКИХ СТАЗА, ПРИВЕЗИШТА ЗА ЧАМЦЕ, СИГНАЛИЗАЦИЈЕ...)**
- **УВОЂЕЊЕ МОГУЋНОСТИ ИЗНАЈМЉИВАЊА БИЦИКЛА (“RENTA-BIKE”)**
- **ОДРЕЂИВАЊЕ И УРЕЂЕЊЕ КАМПИНГ ПРОСТОРА**
- **УКИДАЊЕ ТАКСИ ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЈУ ПРИВАТНОГ СМЕШТАЈА – ПРОШИРЕЊЕ СМЕШТАЈНИХ КАПАЦИТЕТА**

- **РЕОРГАНИЗАЦИЈУ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДА СОМБОРА (ТОГС)** – она мора бити кадровски и организационо ојачана или трансформисана у дестинацијску менаџмент организацију како би вршила улогу једног од покретача развоја Сомбора

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ:

УНАПРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКОГ СТАТУСА СОМБОРА – заменик градоначелника, Владислав Живановић је у сарадњи са Службом за туризам Градске управе спровео иницијативу у складу с којом је Влада Републике Србије Сомбору доделила статус туристичког места треће категорије. Што ће повећати интересовање туриста за наш град. Наравно, сада је поребно наставити са унапређивањем статуса.

ВЕНАЦ 00-24 – афирмација урбанистички јединственог простора Венца као туристичког центра. Све отворене просторе унутар Венца потребно је прилагодити одређеним културним, спортским, пословним и туристичким садржајима који ће бити атрактивни за Сомборце и посетиоце нашег града. Циљ је трансформација Сомбора у складу са стандардима модерних европских градова, стварање средине у којој се људи осећају пријатно и окупљају. Неопходан предуслов за ово је ограничење интензитета саобраћаја. Брзина кретања возила кроз централне улице би морала бити ограничена на 30 km/h или би аутомобилски саобраћај могао да се одвија искључиво током преподнева. Једно од могућих решења је изградња робно-транспортног центра из којег би роба у центар града била транспортована доставним возилима. Уз меру ограничавања аутомобилског саобраћаја била би промовисана и алтернатива, за Сомбор нарочито атрактиван – бициклически саобраћај.

СОМБОРСКА СЕЛА И САЛАШИ ОАЗЕ НА СЕВЕРУ БАЧКЕ – обука свих чланова домаћинства која желе да се посвете руралном туризму за подизање квалитета услуга које пружају, маркетинг, књиговодство, писање пројеката, као и презентовање успешних примера из Србије, Словеније и Мађарске из прве руке, односно менторску подршку власника успешних домаћинства.

ИЗГРАДЊА ХОТЕЛА ВИСОКЕ КАТЕГОРИЈЕ И ДРУГИХ ВИДОВА ВЕЛИКИХ СМЕШТАЈНИХ КАПАЦИТЕТА – потребно је да се локална самоуправа укључи у процес проналажења инвеститора и пружи му сву подршку. Бројне сомборске манифестације имају стотине учесника и гледалаца, али они увек имају проблем са проналажењем смештаја и зато често спавају у другим градовима или се враћају кући чиме се значајно смањује профит који се остварује у Сомбору

СПОРТ

ПОКС има директан утицај у креирању спортске политике у Сомбору. Поносимо се својим резултатима. О достигнућима Спортског савеза града Сомбора, од када је његов председник Жика Гојковић најречитије говори чињеница да је он 2015. године први пут у својој богатој историји добио Мајску награду Спортског савеза Србије, највише признање на државном нивоу. За ГО ПОКС Сомбор спорт није само разонода, него основа здравог живота. Наша стратегија је укључивање што већег броја грађана, а првенствено деце, у разне облике спортско-рекреативних активности. Наш приоритет је масован, бесплатан, стручни спортски рад са децом предшколског и раног школског узраста и њихово увођење у базичне спортове који, као део процеса васпитања, доприносе целовитом развоју личности, првенствено развоју физичких, функционалних и моторичких способности, унапређењу здравственог стања, садржајнијем и кориснијем провођењу времена и развоју спортског духа.

Покрет обнове Краљевине Србије се залаже за:

- **ПОВЕЋАЊЕ ИЗНОСА СРЕДСТАВА КОЈА СЕ ИЗ БУЏЕТА ГРАДА ИЗДВАЈАЈУ ЗА ПОДРШКУ СПОРТСКИМ КЛУБОВИМА И НАСТАВАК УНАПРЕЂИВАЊА КРИТЕРИЈУМА ПО КОЈИМА СЕ ОН ОПРЕДЕЉУЈЕ**
- **АФИРМАЦИЈУ БАЗИЧНИХ СПОРТОВА** (атлетика, гимнастика и пливање) као основе физичког развоја наше деце
- **БЕСПЛАТНУ РЕАЛИЗАЦИЈУ СПОРТСКИХ ПРОГРАМА УЗ ВОЂЕЊЕ ОД СТРАНЕ ПРОФЕСОРА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА И СТРУЧНИХ ЛИЦА**
- **ИЗГРАДЊУ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ СПОРТСКИХ ОБЈЕКТА**
- **ПРУЖАЊЕ СВИХ ВИДОВА ПОДРШКЕ ВРХУНСКИМ СПОРТИСТИМА КОЈИ СВОЈИМ РЕЗУЛТАТИМА ПРОМОВИШУ ЗДРАВ НАЧИН ЖИВОТА И СОМБОР**

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ:

РЕКОНСТРУКЦИЈА ОБЈЕКТА СПОРТСКОГ ЦЕНТРА “СОКО” – стављање у функцију новоизграђеног објекта “источна трибина Градског стадиона”, реконструкција отвореног и затвореног базена и проширење садржаја, замена система грејања градске хале и затвореног базена јефтинијим и еколошки прикладнијим енергентима, уређење трим стазе са додатним садржајима.

МЕЂУНАРОДНА СПОРТСКА САРАДЊА – Спортски савез Сомбора успоставио је успешну сарадњу са Осијеком и Бајом кроз манифестације “Градови отвореног срца”, Ултрамаратон Сомбор – Баја и ИПА пројекте, које је потребно наставити и унапредити у интересу развоја сомборског спорта.

НОВИ САДРЖАЈИ ЗА ПОПУЛАРИЗАЦИЈУ СПОРТА – акције “родитељи и дете”, немењене деци узраста од две до четири године и њиховим родитељима, школице спорта...

“ОЛИМПИЈАДА” У ТРАДИЦИОНАЛНИМ ИГРАМА – Сомбор је због разноликости свог становништва средина са бројним традицијама чији део су спортске игре. Њихова афирмација допринела би заштити традиције, популаризацији спорта и интеркултуралном дијалогу.

КУЛТУРА

ПОКС има директан утицај у креирању културне политике у Сомбору.

Поносимо се својим резултатима.

Сомбор је 2015. добио признање “Капетан Миша Анастасијевић” као престоница културе Србије.

У Сомбору је 2015. снимљен филм “Повратак” у којем су глумили: Џон Севиц (“Коса”, “Ловац на јелене”...), Ник Манкусо, Мајкл Паре, Милорад Мандић Манда, Дубравка Мијатовић, Рада Ђуричин...

Стапарски ћилим је активностима које од 2014. спроводи локална самоуправа увршћен у Национални регистар нематеријалног културног наслеђа, а његова производња је обновљена. Жељу да купи стапарски ћилим изразиле су бројен значајне личности међу којима је и принц Чарлс. Овим пројектом локална самоуправа доприноси оснаживању жена, ревитализацији села и заштити наше баштине.

Ускоро ће се пред читаоцима наћи историја Сомбора, пројекат који је започет пре три деценије, а тек је ова градска администрација показала вољу да га спроведе.

Сомбор издваја више од 7% буџета за културу. То је на нивоу ЕУ.

Сомбор је због импресивних достигнућа уметника који су живели и живе у њему, мултикултуралности, шест установа и неколико удружења од националног значаја, богатих културних програма, односно богате прошлости и садашњости, културни центар региона. Да би тај статус имао и у будућности, да би култура, као један од кључних потенцијала Сомбора, наставила да доприноси његовом развоју, потребно је да афирмишемо сомборску посебност, богатство духа, традиције и креативности.

Сомборску културу је неопходно, по европским моделима, умрежити са образовањем и економијом, односно учинити доступном свим грађанима и тако унапредити квалитет њихових живота. Из тог разлога интензивно радимо на пројекту школе за публику и унапређења културне понуде на селима.

Доступношћу културних садржаја на његовој целокупној територији Сомбор трансформишемо у јединствену културну целину у пуном смислу, сарадњом са окружењем (Новим Садом, Суботицом, Београдом) интегришемо га у државни, а са партнерима из Дунавско-панонске регије у европски културни контекст и позиционирамо га као један од културних центара Средње Европе. То нам даје за право да имамо визију, а она је да се Сомбор, уколико за то добијемо финансијску подршку државе Србије, током 2020-их кандидује за Европску престоницу културе.

Покрет обнове Краљевине Србије се залаже за:

- **АФИРМАЦИЈУ СОМБОРСКОГ КУЛТУРНОГ ИДЕНТИТЕТА**
- **ПОДСТИЦАЊЕ КУЛТУРНОГ И УМЕТНИЧКОГ СТВАРАЛАШТВА, ПОСЕБНО МЕЂУ МЛАДИМ ОСОБАМА**
- **ПОДРШКА КУЛТУРНИМ ПРОГРАМИМА И МАНИФЕСТАЦИЈАМА**
- **АФИРМАЦИЈА МАНИФЕСТАЦИЈА ПОПУТ ПОЗОРИШНОГ МАРАТОНА У СРБИЈИ И ИНОСТРАНСТВУ**
- **ФОРМИРАЊЕ РАДНОГ ТЕЛА ЗА УТВРЂИВАЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ДАТУМА, ДОГАЂАЈА И ОБЈЕКТА ЗНАЧАЈНИХ ЗА ИСТОРИЈУ СОМБОРА**
- **ДОДАТНО ПОВЕЋАЊЕ СРЕДСТАВА КОЈИМА СЕ ИЗ БУЏЕТА ГРАДА ПРУЖА ПОДРШКА КУД-ОВИМА, ХОРОВИМА, ФОТО И ЛИКОВНИМ ГРУПАМА**
- **ПОДРШКУ ЗАШТИТИ АУТЕНТИЧНИХ ИЗРАЗА БАШТИНЕ И ЊЕНОЈ АФИРМАЦИЈИ КРОЗ БИЗНИС МОДЕЛЕ ПО УГЛЕДУ НА ПРОЈЕКАТ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ СТАПАРСКОГ ЋИЛИМА**

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ:

ДИГИТАЛНИ СОМБОР – портал који ће свакој за то заинтересованој особи у било ком делу света омогућити да на српском, енглеском и немачком добије све значајне информације о природним, економским, културним и свим осталим потенцијалима Сомбора. Све институције, удружења грађана и истакнути појединци доставиће податке који могу допринети афирмацији Сомбора на глобалном нивоу.

БИБЛИОБУС – покретна библиотека. Аутомобил који ће сваке недеље у унапред одређено време доносити књиге у свако од насељених места Сомбора. Грађани ће моћи да позајме књиге или их резервишу по истим условима по којима то чине у згради Градске библиотеке.

ФЕСТИВАЛ МУЛТИКУЛТУРАЛНОСТИ – промоција културе и баштине свих етничких заједница које живе у Сомбору, наступ КУДова, хорова, презентација обичаја, националних кухиња. Умрежавање институција и удружења из Сомбора са партнерима из Дунавско-панонске регије, односно репрезентативна презентација најквалитетнијих сомборских производа пред публиком у Србији и иностранству.

ШКОЛА ЗА ПУБЛИКУ – радионице, трибине уз учешће установа (посете школа установама културе), одржавање културних програма у школама с циљем усвајање позитивног система вредности од стране младих и проширења броја особа заинтересованих за културне садржаје.

АЛТЕРНАТИВНИ НАЧИНИ ПРЕЗЕНТОВАЊА КУЛТУРНИХ САДРЖАЈА – израда реплика предмета у власништву Градског музеја да би их учинили доступним особама са инвалидитетом.

РЕКОНСТРУКЦИЈА И АДАПТАЦИЈА ОБЈЕКТА УСТАНОВА КУЛТУРЕ – увођење модерног система грејање у градске установе културе, набавка металних поличних регала за смештај архивске грађе чиме би се испунили законски стандарди и готово дуплирао простор за смештај грађе...

РЕКОНСТРУКЦИЈА ГРАШАЛКОВИЋ ПАЛАТЕ – овај објекат има значајну улогу за историју Сомбора. Могао би бити претворен у депаданс и музеј мултикултуралности и/или миграција са просторијама посвећеним свим сомборским етничким групама.

АФИРМАЦИЈА ЉУДСКИХ ПРАВА, ТОЛЕРАНЦИЈА И САРАДЊА

Процес транзиције, у којем се Србија налази деценијама, оставља бројне последице на све њене грађане. Али, транзиција посебно утиче на основну ћелију друштва, породицу. У

породици, због честих финансијских проблема и вредносне дезоријентисаности, настају многи проблеми. Зато је неопходно да се, у складу са европским трендовима, а у оквиру скромних могућности локалне самоуправе, непрекидно пружа помоћ угроженим појединцима и групама. Неопходно је обезбедити једнаке шансе за све грађане (равноправност при запошљавању жена и мушкараца, веће учешће жена у процесу одлучивања...).

ПОКС инсистира на јачању локалних институција. То је од нарочитог значаја за младе. Институције значе стабилност и јасна “правила игре”. Стабилност омогућује планирање и смањује ризике. Планирање доноси јасан став о својој будућности, што је основа приватног и пословног успеха за сваког младог човека.

Процес који је кулминирао настанком Сомбора као слободног краљевског града (1749.) доказује да ништа није немогуће када Сомборци раде заједно. Сомбор је одувек био познат не искључиво по толеранцији, него по искреном заједништву и породичном спајању нација, вера и култура. Наш град јединствен је и по томе што не само да има бројне етничке заједнице, него има и неколико група већинског народа. Ове специфичности чине нас богатијим.

Искрено залагање ПОКС-а за равноправност доказује састав наше одборничке групе која има пет чланова међу којима су две даме и један господин млађи од тридесет година.

На листи “Сомбор у срцу” више од једне трећине кандидата су жене, а готово половина су млади. Наравно, борба против свих видова дискриминације се никад не може прогласити завршеном и ми смо јој у потпуности посвећени.